

โครงการจัดและดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงาน
ประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย

นางรรมภา ไทชิตะสุนทร

ศูนย์วิทยะไพยากร

จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๒๑

PROJECT FOR ORGANIZATION AND MANAGEMENT OF AUDIO-VISUAL CENTER
IN THE PROVINCIAL PUBLIC RELATIONS UNITS IN THAILAND

Mrs. Rumpa Taijilasundara

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Education
Department of Audio-Visual Education
Graduate School
Chulalongkorn University

1978

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการจัดและดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงาน
 ประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย

โดย นางรัมภา ไทชิละสุนทร

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาโท

.....รักษาการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภร สุวรรณาศรัย)

.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ สำเภา วรวงูร)

.....กรรมการ
(นายก่าจัด กี่พานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการจัดและดำเนินงานศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงาน
ประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย

ชื่อนิสิต นางร็ภภา ไทชิละสุนทร

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์สำเภา วีรวงูร

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๒๐

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสำรวจความต้องการ ทักษะ และความคิดเห็นของบรรดาหัวหน้า
หน่วยงานราชการในจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนในจังหวัดนั้น ๆ ที่มี
ต่องานโสตทัศนศึกษา

๒. เพื่อศึกษาถึงสภาพของงานการประชาสัมพันธ์จังหวัดในปัจจุบันว่ามี
ข้อเท็จจริง ปัญหา และความต้องการการปรับปรุงในแง่ของการใช้โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ
เป็นเครื่องช่วย

๓. เพื่อสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการดำเนินการจัดตั้งศูนย์โสต
ทัศนศึกษาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย

๔. เพื่อเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงานประชา
สัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทยแก่กรมประชาสัมพันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าหน่วยงานของจังหวัดต่าง ๆ จาก ๔ ภาคของประเทศไทย รวม ๒๐ จังหวัด จำนวน ๒๗๐ คน
๒. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ
๓. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และเสนอแนะโครงการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย

ผลการวิจัย

๑. ปัญหาในด้านการบริหารและบริการ คือ ภาครัฐมีความรู้และบุคลากรในตำแหน่งอย่างจริงจัง และมีบุคลากรไม่เพียงพอ
๒. ปัญหาการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทางจังหวัดมีโสตทัศนอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะนำไปใช้ สถานที่ไปปฏิบัติงานไม่อำนวยความสะดวกในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ จึงทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามจำเป็นต้องใช้โสตทัศนอุปกรณ์น้อย หรือไม่ได้ใช้เลย เพราะไม่มีความรู้ และทักษะในการผลิตอุปกรณ์ประกอบการประชาสัมพันธ์หรือการเผยแพร่ข่าวสารการบรรยายต่าง ๆ และไม่มีแหล่งที่จะไปยืมอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้ตามความต้องการ
๓. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๖.๖๗ เห็นว่ามีความจำเป็นมาก และอีกร้อยละ ๑๘.๖๓ เห็นว่าจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัดอย่างรีบด่วน เพราะทุกหน่วยงานจำเป็นต้องใช้วัสดุอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเป็นอย่างมาก โดยมีอาคารเป็นเอกเทศ แยกอยู่บริเวณเดียวกันกับหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัด และเห็นด้วยอย่างมากกับบริการต่าง ๆ ที่ศูนย์จะจัดให้

ขอเสนอแนะ

๑. ควรพิจารณาให้มีการใช้และอบรมวิธีการใช้โสตทัศนูปกรณ์ที่มีอยู่ให้ได้ประโยชน์มากที่สุด และพยายามจัดหาเพิ่มเติมให้เพียงพอแก่ความต้องการและครบถ้วน
๒. ควรพิจารณาจัดหาผู้บริหารงานโสตทัศนศึกษา และบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมให้เพียงพอ เพื่อช่วยงานบริหาร บริการ และการผลิตโสตทัศนูปกรณ์ได้เต็มที่
๓. ควรจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัดโดยริบควน เพื่อสนับสนุนงานประชาสัมพันธ์ งานพัฒนาประเทศ และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของชาติให้ได้ผลรวดเร็วยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THESIS TITLE Project for Organization and Management of
 Audio-Visual Center in the Provincial Public
 Relations Units in Thailand.

NAME Mrs. Rumpa Taijilasundara

THESIS ADVISOR Professor Sampow Varangoon

DEPARTMENT Audio-Visual Education

ACADEMIC YEAR 1977

ABSTRACT

Objective :

1. To survey the needs, attitudes and opinions of the chief governmental officials, including school head-masters, in various provinces to A-V aids.
2. To study the status of public relations at present to learn the facts, problems and the needs for improving the use of various audio-visual equipment as aids.
3. To survey and analyze data for organizing audio-visual centers at the provincial Public Relations Units in Thailand.
4. To give a proposal for organizing A-V centers at the Provincial Public Relations Units in Thailand to the Public Relations Department.

Researching Method :

1. Gathering data by sending questionnaires to the chief governmental officials in various provinces. From all over the 4 parts of Thailand, including 20 provinces, 270 persons returned the questionnaires.

2. Finding the statistic value from those returned questionnaires.

3. Concluding the results of the research, discussing and proposing re-organization of A-V centers at the Provincial Public Relations Units in Thailand.

Results of Research :

1. Problems in administration and services: lack of efficiency, educated people and technicians in the A-V line.

2. Problems of using A-V equipment: no province has enough A-V equipment and the existing equipment is not suitable. The places for using A-V equipment are not convenient. Because of these problems, the A-V equipment is not used as much as it should be, or, not even at all.

Because of a lack of ability and skill in producing equipment in the public relations field or sending information and lecturing. There is no source to lend A-V equipment as needed.

3. About 76.67 % of the answers showed a great necessity and 19.63 % showed an urgent necessity for organizing A-V centers

at the Provincial Public Relations Units because each government agency needs greatly to use A-V equipment. An independent building located in the same area as the Provincial Public Relations Unit should be established the A-V centers could then provide the desired services to all.

Proposal :

1. Should consider the best utilization of the Audio-Visual Aids, and try to provide more and better equipment for their needs.
2. Should consider providing qualified A-V administrators and personnel to better help in the management, service and production.
3. Should hurry to set up A-V centers at the Provincial Public Relations Units for effectively supporting public relations work, developing the country and helping to ensure the safety and security of the country.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือความกรุณาจากท่านศาสตราจารย์ สำเภา
 วรวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำต่าง ๆ
 อันเป็นประโยชน์ในการหาข้อมูลและการเขียน และท่านรองอธิบดีฝ่ายบริหาร
 กรมประชาสัมพันธ์ คุณคณีย์ ศรียาภย์ ได้กรุณาในเรื่องการส่งแบบสอบถามไปยัง
 ผู้ว่าราชการจังหวัดต่าง ๆ อาจารย์เคนเนธ แพส ได้ตรวจและแก้ไขบทความย่อ
 ภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสาม
 ไว้ ณ ที่นี้ นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างมากแก่บรรดาเพื่อนร่วมงานผู้ให้ความ
 ช่วยเหลือการทำวิทยานิพนธ์นี้ในต่าง ๆ อย่างเต็มอกเต็มใจ คือ คุณบรรจบ
 จันทิมางกูร อาจารย์นภภรณ์ อัจฉริยะกุล คุณสุนัย คุณภูวิชัย คุณรุกขชาติ
 ภมรมานพ คุณวีรวรรณ สุวรรณทัต คุณธนะศรี สุวรรณสิทธิ์ คุณวรัญญู นิจจะยะ
 คุณณรงค์ พรพุทธาพิทักษ์ คุณอภิรดี หรั่งเพชร คุณเขจรศักดิ์ วาริวะนิช
 และคุณมนัส มีพยุ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗.
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิตติกรรมประกาศ	๗
รายการตารางประกอบ	๘
บทที่	
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๖
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
นิยามของคำต่าง ๆ	๗
การสำรวจ การวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือทฤษฎีและแนวความคิด ที่นำมาใช้ในการวิจัยนี้	๘
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๒๑
๒ การศึกษาขั้นมูลฐาน	๒๒
ประวัติการใช้โสตทัศนอุปกรณ์และความเป็นมาของศูนย์โสตทัศนศึกษา	๒๒
งานโสตทัศนศึกษาในประเทศไทย	๒๖
หน้าที่โดยทั่วไปของศูนย์โสตทัศนศึกษา	๒๘
ที่ตั้งของศูนย์โสตทัศนศึกษา	๒๘
ประเภทของโสตทัศนอุปกรณ์	๒๘
โสตทัศนอุปกรณ์มีประโยชน์ต่องานการประชาสัมพันธ์อย่างไร	๓๔
การใช้โสตทัศนอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์	๓๕

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
๓ วิธีดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล	๓๗
๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๔๐
๕ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๗๐
บรรณานุกรม	๙๔
ภาคผนวก	๙๘
ประวัติการศึกษา	๑๑๕

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑ จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๐
๒ อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๑
๓ วุฒิของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๒
๔ ระยะเวลาของประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๓
๕ ระดับตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๔
๖ ความรู้และประสบการณ์ทางด้านโสตทัศนศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	๔๕
๗ การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายการที่ เคยใช้	๔๖
๘ การใช้โสตทัศนอุปกรณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความจำเป็น ที่ต้องใช้	๕๐
๙ ความมากน้อยในการใช้โสตทัศนอุปกรณ์เพื่อช่วยในการประชาสัมพันธ์ หรือการเผยแพร่ข่าวสาร หรือประกอบการบรรยาย	๕๔
๑๐ เหตุผลสำหรับการไม่เคยใช้โสตทัศนอุปกรณ์ที่รู้จัก	๕๕
๑๑ ปัญหาที่ผู้ตอบแบบสอบถามประสบเกี่ยวกับการใช้บริการและการผลิต โสตทัศนอุปกรณ์	๕๖
๑๒ ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา เพื่อเป็นศูนย์กลางของการบริการ การผลิต และการจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์ ต่าง ๆ สำหรับใช้ประกอบการบรรยาย และการประชาสัมพันธ์ใน จังหวัดต่าง ๆ	๕๘

ตารางที่ ๒

หน้า

๑๓	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับบริการค่านโสตทัศนูปกรณ์ ที่ศูนย์โสตทัศนศึกษาของหน่วยงานประชาสัมพันธ์จังหวัดแห่งประเทศไทย จะจัดให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ในจังหวัดที่ศูนย์ตั้งอยู่	๕๘
๑๔	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อฐานะและสังกัดของศูนย์โสต ทัศนศึกษา	๖๒
๑๕	ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อสถานที่ตั้งศูนย์โสตทัศนศึกษา	๖๓
๑๖	จำนวนโสตทัศนูปกรณ์ จำแนกตามประเภทและสภาพของโสตทัศนูปกรณ์ ที่จังหวัดมีอยู่	๖๔
๑๗	หน่วยงานและบุคคลที่ให้บริการค่านโสตทัศนูปกรณ์	๖๖
๑๘	ที่มาของโสตทัศนูปกรณ์ส่วนใหญ่	๖๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย